

REPUBLIKA

Rok I | ŁÓDZ, WTOREK 25 SIERPNI 1925 r.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY

№ 27

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49.
GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI 22-14.

Żelazny mur na granicy. Podwyżka opłat paszportowych do tysiąca złotych.

Nasz warszawski kor. telefonuje:
Dążąc do powstrzymania fali wyjazdów zagranicę, szkodzących naszemu bilansowi handlowemu i kursowi złotemu — władze proponują podniesienie opłat za paszporty zagraniczne. Dowiadujemy się, że podwyższenie opłat będzie bardzo wysokie. Proponowane jest mianowicie zaprowadzenie opłaty 750, a nawet 1000 złotych za paszport normalny jednorazowy.

Podwyżka ma być ogłoszona w ciągu bieżącego tygodnia.

Premjer u prez. Wojciechowskiego.

Nasz warsz. koresp. telefonuje:
Prezydent Rzplitej przyjął na audjencji w Spale premiera p. Grabskiego. W czasie narad omawiano sprawę natury gospodarczej jakto: równowagę bilansu handlowego, kursu złotego, cenę paszportów zagranicznych oraz sprawę II raty pożyczki amerykańskiej, która według relacji p. Młynarskiego przybrała ostatnio formy pomysłu dla Polski.

Marsz. Rataj u premiera.

Nasz warszawski kor. telefonuje:
Wczoraj przybył do Warszawy na kilkudniowy pobyt marszałek Sejmu Rataj.

Premjer Grabski odbył z marszałkiem dłuższą konferencję, poruszając sprawy związane z nadchodzącą sesją sejmową oraz z ogólną sytuacją polityczną i gospodarczą kraju.

Minister oświaty p. Stanisław Grabski na urlopie.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 24 sierpnia.

Minister oświaty p. Stanisław Grabski wyjechał na odpoczynek. Zastępstwo pana ministra objął do czasu powrotu bawiącego na urlopie podsekretarza stanu — dyrektor dep. ogólnego dr. Karol Dawidowski.

Zatarg w przemyśle metalowym.

Związki zawodowe stolicy grożą strejkami powszechnym.

Nasz warszawski kor. telefonuje:
W dniu wczorajszym odbyła się konferencja 29 zarządów klasowych związków zawodowych w sprawie strejku metalowców.

Konferencja wzywa rząd do energicznej ingerencji i wywarcia presji na przemysłowców, zapowiadając, że w razie dalszego oporu i nieuwzględnienia słusznych żądań robotniczych, związki zawodowe proklamują w piątek bież. tygodnia strejk powszechny.

W dniu dzisiejszym odbędą się dalsze i decydujące narady w ministerstwie pracy.

Groźba strejku kolejowego w Niemczech.

Ma on wybuchnąć 1 września.

Berlin, 24 sierpnia.

Rokowania z kolejarzami nie przyniosły dotąd żadnego rezultatu, wobec czego w dniu 1 września b. r. oczekiwano, że w Niemczech wybuchnie strejk kolejowy.

Złoty zwycięża dolara.

Bank Polski skupuje na rynku dolary.—Koncesje rządu dla eksporterów.—Dolar wieczorem 5.90.

Anglicy zaofiarowali nam wielkie kredyty „reportowe”

Trochę cierpliwości i rozsądnej polityki, a waluta wróci do równowagi.

(Specjalna służba informacyjna „Il. Republiki”).

Powoli przeprowadzane są środki zapobiegawcze, zmierzające do uspokojenia rynku walutowego; środki te zostały ustalone na konferencjach w końcu ub. tygodnia.

Cała akcja opiera się na zasadzie, reprezentowanej przez większość rady Banku polskiego oraz ministra skarbu, iż kurs giełdy oficjalnej nie może być podwyższony. Słuszne to jest, jedynie w tym wypadku, o ile akcja przywrócenia złotemu do paritetu nie jest rozłożona na dłuższy okres czasu.

Faktycznie Bank polski, przychylając się do opinii banków poszedł drogą zalecaną przez „Il. Republikę” jeszcze przed tygodniem, gdy domagaliśmy się zasilenia zapasów dewizowych przez zakup walut na wolnym rynku. Rzeczywiście niektóre banki działają, jako komisjonerzy Banku polskiego i w odpowiednich momentach skupują dolary. Czynią to po kursie zazwyczaj niższym o kilka do kilkunastu punktów od kursu „czarnej giełdy”.

Polityka ta oparta jest na zasadzie wyzyskiwania na rynku momentów słabych; uzyskane w ten sposób waluty są częściowo zużywane na przydziały dla przemysłu, a częściowo na zasilenie zapasów dewizowych. Straty powstające dla Banku polskiego z tych operacji, są pokrywane częściowo przez niego, a częściowo będą zapłacone przez rząd.

Klucz ich podziału zostanie później ustalony.

Zaznaczyć należy, iż komisjonerzy Banku polskiego nie będą skupować walut, w momentach mocniejszej tendencji, co do których będzie pewność, iż będą mogły być opanowane. Wobec coraz bardziej notorycznego braku gotówki i ściśnięcia kredytów wszelkie dotychczas trzymane zapasy gotówki będą musiały być rzucone na rynek i skupione.

Bank polski będzie uprawiał politykę powolnego obniżania kursów, licząc się z niepożądanymi skutkami gospodarczymi, które musiałyby wystąpić o wiele radykalniej, w wypadku zbyt szybkiego obniżenia kursu dolara.

Zapasy dewiz zostaną wzmocnione przez dopływ walut eksportowych, który ostatnio był bardzo niski. Eksporterzy nie chcieli oddawać Bankowi polskiemu walut, przy parytecie dolarowym 5,185, przyczem oświadczyli, iż zaniechają w zupełności wywozu. Na skutek tego minister skarbu zgodził się na zasadę, iż waluty eksportowe będą szły do rąk eksporterów, a nie, jak dotychczas, do kas Banku polskiego. Jednocześnie eksporterzy zobowiązali się do oddawania walut po kursie międzybankowym.

Sytuacja ma wszelkie cechy, iż zostanie opanowana, zwłaszcza wobec oświadczenia banków angielskich, będących w stosunkach z polskimi, iż godzą

się — kredyty dotychczas przez te ostatnie posiadane przełać na rachunek Banku polskiego. Banki otrzymałyby równowartościowe kredyty złożone w naszej instytucji emisyjnej, która przyjąłaby w „report” ich dewizy. Dzięki temu Bank polski wzmocniłby znacznie swe zapasy dewizowe, które pozwoliłyby na wydatniejszą politykę emisyjną.

W najbliższych dniach Bank polski ma dać odpowiedź na powyższą propozycję banków angielskich.

Jak należy z powyższego wnosić, sytuacja walutowa ulega zdaje się poprawie.

W WARSZAWIE DOLAR 5,90.

W godzinach wieczornych oddawano dolary po 5,90. Podaż materiału ogromna, przy tendencji załtkowej.

„ECONOMIST” O ZŁOTYM.

London, 23 sierpnia.

Dzisiejszy „Economist” przeprowadza ścisłą analizę pozycji złotego i dochodzi do wniosku, że pozycja złotego jest bardzo mocna.

Poważniejsze wahania są wyłączone. Natomiast złoty utrzymuje tę pozycję kosztem sił gospodarczych kraju.

Z tej sytuacji jedynym wyjściem może być tylko pożyczka zagraniczna.

Obecnie nadszedł czas uzyskania tej pożyczki, jeśli dzieło odbudowy finansowej Polski nie ma być zachwiane.

Częściowa rekonstrukcja gabinetu?

Watpliwe pogłoski o wstąpieniu do rządu pos. Zdziechowskiego i o powierzeniu min. Sikorskiemu funkcji wicepremiera.

P. premier Grabski zajmie się szczególnie energiczną ochroną złotego!

(Specjalna służba informacyjna „Il. Republiki”).

Warszawski korespondent polityczny „Il. Republiki” telefonuje:

W kotach politycznych rozeszły się wiadomości, że w czasie pobytu premiera Grabskiego w Spale omawiana była nie tylko sytuacja finansowa i ogólna państwa, ale również możliwość przesunięć i zmian personalnych w gabinecie.

Według tych uporzyciwie krążących pogłosek — zmiany w gabinecie dokonane byłyby po zgłoszeniu budżetu na rok 1925 do Sejmu, tj. w początkach października, lub w końcu września.

W omawianych planach brana jest pod uwagę możliwość wejścia do gabinetu posła Zdziechowskiego, oraz objęcia innego stanowiska w rządzie

przez ministra wojny gen. Sikorskiego. Pos. Zdziechowski jest referentem przedłożeń rządowych w komisji budżetowej i otaczany jest w Sejmie nawet przez swych przeciwników politycznych wysokim szacunkiem.

Co się tyczy gen. Sikorskiego, to na razie nie wymieniają stanowiska, które miałby on objąć. Rzucona w pierwszej chwili pogłoska o ustąpieniu jego z min. spraw wojskowych dla umożliwienia marszałkowi Piłsudskiemu powrotu do służby czynnej jest oczywiście nonsensem, tymbardziej wobec zastrzonych ostatnio stosunków. Możliwe jest natomiast, iż gen. Sikorski objąłby stanowisko wicepremiera, vacat od czasu ustąpienia p. Thugutta, zachowując również swój dotychczasowy resort. W ten sposób zdjąłby on z pie-

ców premiera wiele kłopotów przydzium rady ministrów i p. Wł. Grabski mógłby poświęcić się szczególnie zaangażowaniu skarbowemu. Podobno w sprawie tej konferował już p. premier z p. min. Sikorskim. Pozatym przedmiotem konferencji była kwestia ochrony pogranicza, oraz sprawa działalności komisji mieszanej do rozpatrywania zatargów pogranicznych.

Minister gen. Sikorski zdał również premierowi relację z przebiegu i wyniku manewrów.

Późnym wieczorem koła, zhlżone do p. premiera dementowały energicznie pogłoski rekonstrukcyjne, które podajemy też tylko z zastrzeżeniem, nie rzucając się dziennikarskim obowiązkiem informacyjnym.

Podróż p. Caillaux do Londynu.

Wyjazd francuskiego ministra skarbu p. Caillaux do Londynu w sprawie ostatecznego uregulowania długów wojennych jest wypadkiem bardzo znaczącym, który niechybnie pociągnie za sobą poważne skutki nie tylko w lokalnej dziedzinie stosunków francusko-angielskich, ale i w całej sferze polityki międzynarodowej. Kwestja długów między sojusznymi ciężka, jak zmora, nad całym światem powojennym i jest powodem szeregu komplikacji gospodarczych i politycznych.

Kiedy na polach bitew lała się krew ludzka i złote miliony rozpryskiwały się codziennie w odlamkach granatów, kwestja handlowego zaufania nie istniała w zakresie finansów. Pożyczki dostawał nie ten, kto miał możność zapłacenia, ale ten, kto sprawnej prowadził militarne ataki i obronę. Poczucie wspólności sprawy w obliczu łącznego niebezpieczeństwa przekreślało normalną kalkulację. Czy podczas walki o życie z żywiołem myśli ktoś o swym majątku?

Wystarczyło jednak, by ucichły odgłosy wojny, a na porządku dziennym zjawiała się sprawa pieniędzy. Początkowo traktowano ją dyskretnie i wstydliwie, a później poprostu i otwarcie, jak traktuje się zwykle handlowe kwestje. Ponieważ najbardziej obciążona była długami Francja, przeto najdłużej próbowała je ujmować z punktu widzenia sentymentu. I kiedy Ameryka nieustannie już przypominała światu, że jest wierzy cięciem i domaga się swych należności, w Paryżu ciągle jeszcze broniono się krwią poniesionych ofiar dodając jeszcze zupełnie niesprawiedliwym argumentem gospodarczy, iż Francja nie może mówić o spłacie długów, dopóki Niemcy nie zapłacą odszkodowań wojennych.

Niemcy nie chciały płacić, ponieważ zostały zrujnowane przez wojnę i pokój. Francja odmawiała uiszczenia, gdyż nie płaci Niemcy, Anglja wykrcęła się siamem, bo Francja i Włochy odmówiły załaty. Wytworzył się jednym słowem „circulus viciosus”, podobny nieco do znanej bajki Kryłowa, gdzie dziadek ciągnął rzepę, babka dziadka, ciotka babkę itd. Jedyna Ameryka trzymała się nieugięte swych kontokorrentów i rozumiała dokładnie jedno słowo: „cash” — gotówka...

Pierwsza zrozumiała sytuację W. Brytanja. Ona też jedyna prowadziła podczas wojny racjonalną politykę finansową. Korzystając z wysokiego patriotyzmu i uświadomienia swego społeczeństwa, starała się wszelkimi siłami pokrywać w miarę możliwości wydatki wojenne samodzielnie, do maksimum wykorzystując zdolność podatkową społeczeństwa.

Jako chwalebne curiosum przytoczy kiedyś historia fakt, iż obywatele angielscy płacili w r. 1917 podatek dochodowy, sięgający 80 procent całego dochodu, czyli oddawali państwu na cele wojenne osm dziesiątych swych zarobków.

Praktyczny pogląd na rzecz dyktował również anglikom specyficzną taktykę w sprawie długów międzysojuszniczych. Opinia angielska przychyliła się początkowo do myśli zupełnego skreślenia wzajemnych zobowiązań, aczkolwiek wierzytelności W. Brytanji znacznie przewyższały jej długi. Było jednak jasne, że Anglja bezwzględnie za płaci swe zobowiązania Ameryce, choć by kosztem wielkich ofiar, podczas gdy Francja będzie się ociągać i zwlekać,

mając na barkach swych olbrzymi ciężar odbudowy zniszczonego kraju, oraz bardzo niepewnego dłużnika w postaci Niemiec.

Taktyka finansowa francuska była zupełnie inna. Aby zrozumieć ją, trzeba wnikać w psychikę narodu. Francuz jest oszczędny i pracowity, a ideałem jego jest zebranie takiego kapitału, aby mógł żyć bez trosk i niepokojów, solidnie — z renty — począwszy od 50-go roku życia.

Każdy zarobiony grosz jest cegiełką z której składa się podstawa nie tylko teraźniejszości, ale i szczęśliwej przyszłości. Dlatego też francuz ma wrodzony wstręt do wszelkich nowych podatków, które uszczuplają jego możności oszczędzania, a jest już zupełnym wrogiem jakiegokolwiek państwowego ciężaru, naruszającego kapitał. Każdy projekt podatku majątkowego wywołuje we Francji trudną do opanowania burzę...

Drobny „bourgeois” ofiaruje nawet krew w obronie ojczyzny, ale renta je-

go jest mu czymś droższym... od własnej krwi, jeśli dozwolona nam tu będzie mała przesada...

Szczególnie podczas wojny, gdy rządziło na utrzymaniu w kraju dobrego ducha, skorego do poświęceń na froncie, dbano ogromnie o nieprzeciążenie społeczeństwa ciężarami pieniężnymi, natomiast w wielkiej mierze korzystano z pożyczek zagranicznych. Wprawdzie naród francuski zapłacił później i tak olbrzymi podatek inflacyjny, a teraz trzeba będzie mimo wszystko sięgnąć do kieszeni „bourgeois”, podczas wojny jednak sytuacja została uratowana.

Obecne pertraktacje p. ministra Caillaux w Londynie są wstępem do ogólnego uregulowania długów francuskich a więc także tych, o które od lat już do pomina się Ameryka. Francja potrzebuje konieczne dalszych inwestycji kapitału wymaga wkładów finansowych do swego gospodarstwa prywatnego, pożąda podpory celem ustabilizowania waluty, a są to mrzonki niedoścignione, jeśli nie

potrafi ściągnąć dolarów i funtów i przy pomocy kredytu rozłożyć pracy na cały szereg pokoleń.

Są to rzeczy, których nie można przeprowadzić w ciągu roku, czy lat pięciu. Uregulowanie długów francuskich pociągnie za sobą identyczny proces we Włoszech i Belgii, przyczyni się znakomicie do poparcia planu Dawesa i wzmocni zaufanie Ameryki do Europy. Polityka nie jest bowiem niczym innym jak handlem w olbrzymiej skali: najlepiej zespolone są ze sobą przedsiębiorstwa nie czystymi saldami, ale długami i wierzytelnościami...

Caillaux jest człowiekiem, który w ciągu długich lat swego życia dowiódł, że rozumie je dobrze i realnie. Mrzonki są mu obce, ale zato stoi on twardo na gruncie ekonomicznej rzeczywistości, na tej podstawie, której życzyć trzeba wszystkim, pragnącym istotnie prowadzić kraj swój do rozwoju i dobrobytu a nie fantastycznej jakiejś mistyki...

Czesław Ołtaszewski.

Na sopockim piasku.

Mądre uwagi plażowego finansisty.

Złośliwe plotki o paniencie „z dobrego domu”.

(Specjalna służba korespondencyjna „Il. Republiki”).

Czy wyobrażacie sobie zawodowego włamywacza, który z zupełną obojętnością przejdzie w nocy na odludnej ulicy obok otwartej wystawy wielkiego składu jubilerskiego?

Nie wyobrażacie sobie? Otóż wiedziecie, że dla zawodowego dziennikarza Zoppoty są właśnie taką otwartą wystawą jubilerską. Tylko rękę wyciągnąć i złapać... temat dla korespondencji.

A jednak na pierwszy ogień nie będzie się zajmował ani plażą, ani „familienbadem”, ani ruletką, ani nawet szanownym bakiem.

Morze mnie uspokoiło i wypłukało ze złośliwości. Zresztą, czy można wymagać, abym, będąc niedyskretnym, od straszyl od siebie te roje mężatek i formalnych panien, które mnie rozrywają? Czy mam odpłacać tym uroczym zjawiskom czarną niewdzięcznością za to, że za mną szaleją, dzięki czemu tracę na wadze, zyskując w dwójnasób na życiowym doświadczeniu?

Mógłbym jedynie zachwycać się wszystkim bez cienia zjadliwości. — Wiem jednak, że wy wszyscy, którzy lecycie się w kasie chorych i spędzacie piękne poranki w ogonkach rekursowych, straciliście zdolność brania udziału w jakichkolwiek zachwytach i patrzycie na świat przez rozlaną żółć, uważając, że piękno i dobro jest fałszem, lub złudnym mirażem, a ci, którzy je głoszą, lżą i naigrawają się z waszej niedoli.

Nie pozostaje mi więc nic innego, jak nastroić się na poważną nutę i pogadać z wami o tem, co was najbardziej obchodzi.

Dowiedziałem się z dzienników, że w Łodzi rośnie drożyzna. Poza tem mówiono mi, że nikt u was nie pożyczatanej, jak na 8 procent miesięcznie.

Z prawdziwą przyjemnością spieszę was pocieszyć, że pod tymi względami tutaj jest o wiele gorzej. Drożyzna jest dwa razy większa, a pożyczyc wogóle nie można bowiem nikt niema pieniędzy, wyjawsz ykasyno, które jednak z zasady nie pożyczca.

Natomiast w sprawach walutowych jest nam o wiele lepiej. Rząd nasz wychodząc ze słusznego założenia, że nie należy ludziom psuć humoru podczas urlopu interweniuje na giełdzie paryskiej, złotego na wysokość 93 fenigów. Znajdują się wprawdzie malko-

tenci, którzy uważają, że to za mało, ale nie można się z nimi poważnie liczyć. Ludzie ci, zamieniwszy 100 złotych na 93 guldenty, idą do ruletki i zostawiają tam conajmniej połowę, a o kilka guldentów różnicy na kursie robią wielki krzyk na całe wolne miasto Gdańsk i okolice.

Złorzeczą oni przeważnie niemcom i gdańszczanom, twierdząc, że ci sztucznie obniżają kurs złotego. Miałem na ten temat rozmowę z dyrektorem jednego z wielkich tutejszych banków. Dowiedział mi długo i bardzo mądrze, że Polska jest dla Gdańska „hinterlandem” i że dla wolnego miasta nieustabilizowana waluta polska jest zgubą.

— Są wprawdzie — mówił — wśród pospólstwa ludzie, którzy wyrażają radość z powodu spadku złotego. Ale to są idjoci, nie rozumiejący zupełnie własnego interesu. Nie mają oni jednak z giełdą nic wspólnego i oczywiście żadnego wpływu na kształtowanie się kursów wywierać nie mogą. Wszyscy natomiast, którzy mają elementarne pojęcie o sytuacji gospodarczej, z głęboką troską i niechęcią patrzą na dewaluację złotego. Czas najwyższy, aby to rozumiano w Polsce i zaniechano demagogicznego szczucia tłumów w kierunku Gdańska. Taktyka ta pogłębia jedynie przepaść między nami i Polską i utrudnia w niesłychany sposób współpracę ze szkoda dla obydwuch stron. Śmieszność takiego twierdzenia najłatwiej wy-

kazać, zapytując, czy można gwałtem zdevaluować dolara, funta, markę rentową, lub choćby naszego guldena?

Przyczyn spadku złotego szukać trzeba wewnątrz, a nie nazewnątrz. — Fatalna polityka Banku Polskiego i błędne, bo spóźnione zarządzenia eksportowo-importowe rządu są główną, jeśli nie jedyną przyczyną smutnej sytuacji.

Skorzystałem z nadarzającej się okazji i zapytałem dyrektora o jego zdanie co do przyszłości naszej waluty.

— Główna trudność jest natury psychologicznej — odparł mój rozmówca. Niech pan sobie wyobrazi uczciwą, porządną dziewczynę, która wskutek lekkomyślności i niedbalstwa swych rodziców straciła niewinność. Wszystko jest w porządku, dopóki fałszywy krok pozostaje w łonie rodziny. Ale jeśli taka dziewczyna wyjdzie na ulicę i zacznie przechodzić z rąk do rąk, to sytuacja staje się bardzo trudną. Trzeba długo czekać, zanim opinja publiczna zapomni o jej grzechach i obdarzy ją z powrotem zaufaniem. Do tego czasu nie będzie mogła zrobić nawet miernej partii.

Powstanka dyrektora o uczciwej dziewczynie i jej lekkomyślnych rodzicach utkwiała mi głęboko w pamięci. Zastanawia mnie jedynie pytanie, czy nie należałoby dalszych losów dziewczyny, która się poślizgnęła, uniezależnić od niedbalstwach i lekkomyślnych rodziców i oddać jej przyszłość w inne, odpowiedniejsze ręce? Fau.

Po śmierci ministra Mejerowicza.

Pracował on nad zbliżeniem polsko-łotewskim.

Paryż, 24 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Dzisiejsze dzienniki omawiając tragiczną śmierć ministra Mejerowicza oceniają jego rolę w dziele uwolnienia Łotwy i utrwalenia jej niepodległości.

Przypominając wizytę ministra we Francji, dzienniki zaznaczają, że pracował on nad zacieśnieniem węzłów przyjaźni między krajami bałtyckimi a Polską oraz że projektował między innymi zbliżenie Polski i Łotwy.

Gdyby to ostatnie zbliżenie nastąpiło pisał „Journal” zrobiony duży krok nadrodze do pacyfikacji wschodu Europy.

Kongres katolików niemieckich.

Stuttgart, 24 sierpnia.

Otwarty tu został kongres katolików niemieckich w obecności nuncjusza papieskiego Pecelliego, b. kanclerza Marksa oraz wielu delegatów.

Wrażenia z kongresu sjonistycznego.

Cień Piłsudskiego na trybunie.

Enfant terrible sjonizmu — Żabotniński — poddaje druzgocącej krytyce dotychczasową politykę wodzów żydowskich.

(Specjalna służba korespondencyjna „Il. Republiki“).

Wiedeń, 21 sierpnia 1925 r.

O nazwisku tem wiedziałem tyle, co każdy czytelnik gazety, a więc nic, albo prawie nic, co nic.

Jakieś dalekie reminiscencje o kilku feljetonach, czytanych gdzieś kiedyś w „Odeskich Nowostjach“ z podobnym podziałem.

Jakieś mgliste, zapomnieniem przyproszone pojęcia o „Piłsudskim formacie palestyńskim“, o twórcy legjonu żydowskiego, walczącego u boku Anglii przeciw Turkom w Gallipolu celem oswobodzenia kraju zamieszkałego przez arabów dla osiedlenia tam żydów z djaspory.

Jakieś strzępy wiadomości o procesie, wytoczonym mu przez anglików z tego powodu, że w pamiętnym pogromie żydów urządzonym w r. 1922 przez arabów w Jerozolimie Żabotniński nie pochwalał „neutralnej“ taktyki policji angielskiej i dla ochrony żydów zorganizował bojówkę żydowską w Palestynie.

Jakieś wspomnienia o oburzeniu wśród sjonistów przeciw egzekutywie sjonistycznej, że przyjęła bez wielkiego protestu wyrok angielski, skazujący Żabotnińskiego na 15 lat więzienia za to, że... wyreczał anglików w obronie żydów przed napadami arabów. Nade wszystko zaś jakiś łańcuch asocjacji śmieszności, donkiszoterji, „enfant-terribilizmu“, megalomanji, uporu, skrytości napoleonizmu, powstający w moim umyśle ilekroć czytałem albo słyszałem nazwisko Żabotnińskiego.

Asocjacja ta zaciążyła tak silnie na mojej świadomości, że kiedy w roku ubiegłym dowiedziałem się z gazet o przyjeździe „żydowskiego imperjalisty“ do Wiednia celem wygłoszenia tu odczytu i kiedy z rozmów poważnych ludzi słyszałem że Żabotniński wystąpi z karkołomnym projektem zawojuwania Palestyny żydowską siłą zbrojną, uwierzyłem w to bez namysłu i wołałem obrócić czas na rzeczy bardziej poważne, niż poznać karykaturę Piłsudskiego.

Tym razem poznałem go wbrew woli i tylko przypadkowo. Lubię od czasu do czasu przysłuchiwać się obradom kongresu sjonistycznego poprostu dla studjów psychologicznych. Rzadko nadarza się sposobność oglądania z bliska prze kroju żydostwa całego świata.

Lubie kontrasty wzorowe. Rzadko widzieć można zebraną razem taką pstrokacizną typów począwszy od żyda - jemenity z tubranem na głowie, przypominającego jakiegoś szejka arabskiego, a skończywszy na żydzie który oglądany w międzynarodowym jakimś salonie uchodzić mógłby spokojnie za reprezentanta rasy anglosaskiej.

Lubie kontrasty słuchacze, które powstają, gdy po mowie wygłoszonej w tak dobre nam znanym żydowskim zarządzie albo... angielszczyzną amerykańską, zabrzmi z estrady hebrejszczyzna, dzwieczna dzięki akcentuacji hiszpańskiej, a frapująca tem więcej, że drga w niej jakaś melodyjność słowiańska...

Lubie kontrasty psychologiczne. Interesuje mnie twarz prezydenta Weizmana twarz typowo - żydowska spotykana tużinami wśród żydów polskich z sztucznie nasadzoną, marmurową maską brytyjskiego dyplomaty.

Bawi mnie twarz żydowskiego bankiera — wujaszka Sokołowa (prezesa egzekutywy londyńskiej) z myślami, pie

kielnie mądrymi oczami inkwizytora.

Z chorobliwą poprostu pasją badam, kto z wybitnych uczestników kongresu... nie pochodzi z Polski!

Weizman, prezydent światowej organizacji jest rodem z miejsciny na naszych wschodnich kresach, Sokołowa jest warszawianinem, Chajes pochodzi z Brodów.

Ale Żabotniński jest żydem rosyjskim,

zaszła jakaś zmiana.

Z cizy tylko, jaka zapanowała na sali wywnioskowałem, że dzieje się coś niezwykłego.

Ciszę przerywa grzmot oklasków, które przemieniają się w huragan, a w których uczestniczą zarówno delegaci, jak i goście.

Na estradzie widzę człowieka o średnim wzroście o głowie przypomina

to bardzo naczynie dla jego myśli, które są jasne, jędrne i logiczne. Szczególnie logiczne.

Druzgocąca logika w odniesieniu do całej polityki urzędowego sjonizmu, żyjącego iluzją, karmiącego innych złudzeniami, nierealnymi nadziejami w możliwość realizacji zdobycia Palestyny dotychczasowymi metodami i dotychczasowym ustosunkowaniem się do pań-

Hackenkreuzlerzy wiedeńscy próbowali podczas kongresu sjonistycznego wszcząć awantury uliczne. Zamiary ich zostały udaremnione przez policję. Fotografia nasza przedstawia część Placu Wolności (Freiheitsplatz) obsadzoną przez służbę bezpieczeństwa.

czego — nie interesuje mnie, bo jakże nie pochodząc z Polski mógłby być wybitnym.

Muszę wyznać, że złośliwy przypadek obalił mi dzisiaj moją z wielkim mozołem zbudowaną teorię, z której niepo miernie byłem dumny. Zajęty studjowaniem fizjonomji kongresowych nie troszczyłem się bardzo przebiegiem rozpraw i debat.

Nie zauważyłem więc, że na mównicy

jącej buldoga. Z twarzy jednak bije spokój i niesłychanie skupiona wola.

Postawa cała zdradza coś bezwzględnie władczego. Może to poza, może to aktorski tylko gest.

Więc natężam wzrok i słuch. Bo Żabotniński już przemawia.

Kilka wstępnych ogólników i już znajduje się „in medis rebus“.

Zaczynam się dziwić i podziwiać. Mówi po niemiecku ale czuć, że ciężkie

stwa mandatowego, do Anglii.

Cyfry i matematyka. Matematyka i cyfry. Liczby maszerują rzekłbyś w szyku bojowym i rozbijają koncepcje jedną po drugiej. Koncepcje kolonizacji bez poparcia czynnego Anglii. Koncepcje ugruntowania „national home“ przy sabotażu Anglii, niedostrzegalnym tylko dla ślepców. Koncepcje „Jewish Agency, grabarza idei państwowości żydowskiej. Bez obstępów, bez frazeologii, bez patosu zdziera maskę jedną po drugiej, w imię prawdy, zgrozą przejmującej, trupiej prawdy, w której oblicze spoglądając odważyć się może tylko go towy na wszystko żołnierz i bojownik.

Jak bańka mydlana przysły wszystkie moje o Żabotnińskim przesady, a jedno nieodparte uczucie oświadczyło mi że byłem świadkiem manifestacji niezwyklej indywidualności, (wobec której wydają się śmieszne małe mi osoby, stojące na świeczniku sjonistycznym), indywidualności mającej iść w paragon z postaciami renesansowymi a tragicznej dlatego, że skazanej na działanie w próżni...

Wymazani z świadomości mojej są i Weizman i Sokołowa i Chajes, a w mózgu wpila się władczą postać Żabotnińskiego, prześladowająca mnie dniem i nocą.

Tragizm wieje z tej postaci, gdyż nie jest to tragizm osoby, lecz tragizm idei, którą reprezentuje.

Urzędowe sjonistyczne „contra spem spero“ w obliczu tragizmu odsłoniętego przez Żabotnińskiego wydaje się w naj

lepszym razie snem na jawie...

Spectator.

Skauci żydowscy przed drzwiami domu koncertowego we Wiedniu, gdzie odbywają się obrady kongresu.

Dziś
premiera!

LUONA

Dziś
premiera!

WSPANIAŁY PODWÓJNY PROGRAM!

I.

„WIEZIEŃ OCEANU”

Sensacyjny dramat w 7 aktach

z **JEAN COLLEY** w roli głównej.

Rzecz dzieje się współcześnie w New Jorku, na pokładzie parowca „Esperanza”, na wyspie oceanicznej, w Dopango w Nowej Zelandji i w San Francisco.

Sceny kolorowe (w barwach naturalnych, systemem trójbarwnym) wykonało Tow. Technicolor Motion Pictures Corp.

Sceny podwodne wykonało Tow. Williamson Submarine Film Corp.

Jak dokonano zdjęć podwodnych do filmu „Wieżień Oceanu”?

Jednocześnie inżynier Gatti we Włoszech i J. E. Williamson w Ameryce wynaleźli aparaty do zdjęć kinematograficznych na znacznych głębokościach podwodnych. Williamson skonstruował parowiec z boku którego można opuszczać cylindryczną rurę metalową na znaczne głębokości. Na dolnym końcu rura ta rozszerza się w postaci kolby. W tem rozszerzeniu zajmuje miejsce operator z pomocnikiem. W jednej ścianie komory znajduje się otwór zasłonięty szybą przez którą dokonywa się zdjęć. Światła dostarczają olbrzymie lampy — reflektory o sile 300.000 świec. Prąd dostarczany jest z maszyn, umieszczonych na okręcie.

II.

Wspaniały dramat erotyczny w 6-iu aktach

„Kobieta, której się nie kocha”

z rozgłośnią **MARY ALDEN** w roli głównej.

Scenariusz podług powieści Katherine Newlin Burt „The Eagles Feather”.

Rzecz dzieje się w prerjach Zachodniej Ameryki.

ORKIESTRA POD KIERUNKIEM P. SYPNIEWSKIEGO.

Dziś zupełnie niezwykły
rewelacyjny program!

Film XXI stulecia! Obraz z przyszłości kinematografji!

„NIELUDZKA“

Futurystyczny dramat w 10 wielkich aktach.

W roli głównej aktor francuski, czarowny **JAQUE CATELAIN**

oraz wybitna artystka — — — scen paryskich **GEORGETTE LEBLANC** małżonka M. Maeterlincka.

Niebywałe dekoracje stylowe, futurystyczne. Kostjумы wytw. Paul Poiret

Orkiestra symf. pod dyr. L. KANTORA. CENY MIEJSC OD 1 ZŁOTEGO.

Salą mech. wentylowana i ochładzana.

Początek o g. 5-ej p.p.

Wiadomości bieżące.

SIERPIEŃ

25

WTOREK

Dziś: Ludwika kr. węg.
Jutro: NMP, Jasnog.

Wschód słońca o g. 4.10
Zachód o g. 7.16
Wsch. księżycy o g. 10.17
Zachód o g. 11.29
Długość dnia 15.29
Ubyło dnia g. 1.09

Igraszki z tłumem.

Stoimy pod znakiem rządów tłumu! Czy to będzie tłum uliczny, wlecowy, czy tłum zorganizowany — mniejsza.

Potwornem jest to schlebienie tłumom w myśl jakoby zasady: „Im więcej głów — tem więcej rozumów!“.

Przeciwnie — doświadczenie ciągle wykazuje — że im więcej głów — tem mniej rozumu, a więcej niespodzianek, warcholstwa i głupstwa.

Czy obserwowaliśmy nasze „posiedzenia“? Znajdźcie tam wszystkie znamiona obradującego tłumy...

Czy dostrzegaliśmy, jak na owych zebraniach każdy ma coś do powiedzenia, jak mu niedobrze — o ile nie zdoła się wygadać!...

Jak wszyscy walcują rzucony temat... Jak od tematu odchodzą... Jak namietności i sprzeczki rosną...

Jak wreszcie wszyscy — zmęczeni zwracają znowu do punktu, z którego wyszli!

I wtedy — z ulgą przyjmują wszelki zręczny podsumujący wniosek!

Byłe nareszcie skończyć...

Ile tam głów — tyle ambicji, tyle chęci przewodzenia. Ile głów — tyle ukrytych zazdrości i niechęci!...

Nie tłum — lecz inicjatywa jednostki posuwa sprawę naprzód!

Tlum odgrywa najczęściej tylko rolę statystówi którym, kieruje sprytny reżyser.

Popatrzcie na te nasze wlece!

Ile tam kłamstwa, obłudy i demagogii!

Zróbcie raz taki eksperyment:

Zbierzcie na wiec do dwóch różnych sal ludź przygodnych z ulicy za pomocą odezwy i ogłoszeń!...

Powstawcie dwóch tegich wodzirejów-mówców!

Niech omawiają na tych dwóch zebraniach jedną i tę samą sprawę!

Niech przygotują dwie wręcz przeciwne rezolucje!

Niech swych słuchaczy doprowadzą namietnymi okrzykami do wrzenia!...

A ręczę wam — że obydwie rezolucje wśród okłasków — zostaną uchwalone.

Ktoś krzyknął!

I oto wszystkich nagle ogarnia szal!...

Wszyscy nagle porwali tę samą myślą, na chwilę wszystkim wspólną — mimo kast, opinii, wierzeń i różnorodnych obyczajów!

Rzucają się na jakiegoś człowieka — mordują go, topią — bez powodu, bez pozoru prawie...

A przecież każdy z tego tłumy, będąc sam, rtaowałby z narażeniem życia tego, którego zabijał!...

Powszechne zdanie twierdzi, że „tłum nie rozumuje“.

Przeciwnie — tłum rozumuje, ale tak — jak eskimos — który widząc, że kawałek lodu taje w ustach — myśli, że i szkło powinno tajać, ponieważ jest też przezroczyście.

Jak ludożerca, który — pożerając serce walecznego nieprzyjaciela — sądzi, że przez to sam waleczność zdobywał!... Agnis Arman.

Pod dźwięki polki „rach-ciach-ciach...“.

Spłonął dom mieszkalny w Ozorkowie

Lokatorzy wraz z strażakami bawili się w tym czasie ochoczo.

Boć to przy niedzieli — każdy się weseli...

— a tu się pali jak „cholera“... — mawiał znany aktor łódzki p. Mroziński, kiedy rozbawionej publiczności deklamował swe wesołe wierszyki.

Zdawałoby się, że to co żyje w wierszu (poezji) zamrzeć winno w rzeczywistości, trudno bowiem wyobrazić sobie, aby straż ogniowa spieszyła na ratunek płonącego domostwa, wówczas gdy obiekt pożaru całkowicie się już spalił. Pan Mroziński deklamując swój wierszyk twierdził, że tego rodzaju zbieg okoliczności jest zgoła możliwy.

Mówił prawdę...

Niewielki Ozorków, leżący o kilkanaście kilometrów od Łodzi ma również swą straż ogniową, która nie tylko umie gasić, ale niezgorzej też bawić się.

Otóż w dniu onegdajszym, w niedzielę Ozorków rozbrzmiewał huczną zabawą. Kiedyś się bowiem bawili jak nie w niedzielę?...

Tradycyjnym zwyczajem bawili się wszyscy, wszystkie stany i wszystkie zawody z księdzem proboszczem na czele.

Rozbawionym mieszczuchom dzielnie sekundowali strażacy, którym podobno „zdawało się“, że tego dnia nigdzie pożaru nie będzie.

Aż tu nagle alarm... pożar... Gęste kłęby dymu przesłaniały zaczęły horyzont. Krzyk, wrzask, rwetes, konie, krowy, wszystko zdjęte przestachem poczęło ryczeć, aż cały Ozorków zatrzęsł się w posadach.

... „Tu się pali jak cholera“ a strażaków nie widać bo.. są na zabawie.

Kiedy od ukazania się ognia upłynęło „dobre“ kilkanaście minut, w gronie strażackim rozpoczął się ruch.

Rzecz prosta i codzienna, że „...jak się pali, to trza ratować“...

Tak też zamierzali uczynić ozor-

kowscy strażacy.

Biorą się do roboty, ale idzie im dość niesporo.

„Tam się pali jak cholera“ — a nijak znaleźć nie można beczek do dy... Naczelnik krzyczy, a strażacy których nie jeden chwije się na nogi wogóle nie wiedzą o co chodzi.

Po dłuższych tarapatach strażak sto z zabawy wyruszyła wreszcie na ratunek.

Przyjeżdżają a tu... wszystko spaliło jak „cholera“.

Wszystko poszło z dymem, dom mieszkalny (przy ul. Średniej) obora, krowy i nieruchomości.

Nie było czego ratować ale zabawa już nie dokończono.

Działo się to wszystko nie w wierszu p. Mrozińskiego, ale w Ozorkowie, dnia 23 sierpnia o godz. 5-ej po południu.

Niestety!

Magistrat zaprzecza, jakoby miał tak piękne zamiary.

„Ogród—miasto“

był tylko cudnym snem reportera.

Prasa miejscowa podała w tych dniach notatkę jednej z agencji reporterskich, informując, jakoby połowę obszaru nowonabytego maj. „Łagiewniki“ magistrat miał zamiar rozparcelować bezpłatnie, pod warunkiem zbudowania domku mieszkalnego przez każdego z właścicieli działek.

Jak komunikuje nam oddział prasowy magistratu, informacja ta jest zupełnie bezpodstawna. Co do użytkowania nabytych w Łagiewnikach terenów magistrat żadnej decyzji jeszcze nie powziął; gdy zaś decyzja taka zostanie powzięta, ewentualnie w sensie parcelacji części majątku, magistrat ogłosi o tem oficjalnie w pismach miejscowych i „Dzienniku zarządu m. Łodzi“.

wy magistratu, informacja ta jest zupełnie bezpodstawna. Co do użytkowania nabytych w Łagiewnikach terenów magistrat żadnej decyzji jeszcze nie powziął; gdy zaś decyzja taka zostanie powzięta, ewentualnie w sensie parcelacji części majątku, magistrat ogłosi o tem oficjalnie w pismach miejscowych i „Dzienniku zarządu m. Łodzi“.

„REKURS“

KONCESJONOWANE BIURO

porad i zleceń administracyjno-skarbowych

ADAMA LIBERMANA

Łódź, Piotrkowska 64. Tel. 30-48.

Sprawy administracyjne (obywatelstwo, przesiedlenie, koncesje sprawy admin.-karne) oraz skarbowe (podatkowe, stemplowe i koncesyjne).

7843 8

Instytucja na czasie

Kto ma—co zastawić, będzie miał—gdzie...

Do magistratu łódzkiego wpłynął wniosek w sprawie utworzenia lombardu miejskiego.

Wnioskodawca, jeden z radnych wyraża projekt swój, że w obecnych krytycznym momencie wielu bezrobotnych wyżywa się kosztowności i innych rzeczy wartościowych za niską cenę, czemu przeciwdziałać mogłyby lombardy, zorganizowany przez magistrat, któryby na złożone wartościowe rzeczy wydawał pożyczki.

Wniosek powyższy będzie rozpatrywany przez magistrat na jednym z najbliższych posiedzeń. b.

Dwójka

pojedziemy na cmentarz

Jak się dowiadujemy od dnia 1 września tramwaj nr. 2, który obecnie kursuje na linii: ulica Tramwajowa, Plac Kościelny ma mieć przedłużoną linię chociaż aż do cmentarzy na Doly.

Są jeszcze miejsca w gimnazjum męskim im. Piłsudskiego.

Wydział oświaty i kultury podaje wiadomości, iż w klasie 4-ej miejskiego gimnazjum męskiego im. J. Piłsudskiego są jeszcze wolne miejsca. Podania dopuszczenie do egzaminów przyjmują kancelarja szkoły, ul. Sienkiewicza 46, codziennie od godz. 11 do 13-ej.

Osobiste.

Ławnik-przewodniczący wydziału oświaty i kultury, p. Zygmunt Hajkowski, powrócił z urlopu wypoczynkowego i z dniem 24 b. m. objął urzędowanie.

Sekretarz prezydium rady miejskiej, r. Rajmund Wojakowski, powrócił z wyczasów wakacyjnych.

Zawsze pierwsi...

Restauratorzy już podwyższyli ceny.

W ostatnich dniach w kilku pierwszych restauracjach łódzkich podwyższono ceny obiadów bez jakiegokolwiek bądź uzasadnienia.

Ponieważ w międzyczasie oddział wałki z lichwą nie zatwierdził podwyższonych cen, w restauracjach widnieć też mają się nieuzasadnione podwyżki. b.

Cierpliwości!

Pan dyrektor już obiecał, że jechać będziemy koleją nawet do... Konstąntynowa.

W związku z akcją, którą podjął magistrat Konstąntynowa w sprawie budowy kolei Łódź—Konstąntynów, udali się do dyrekcji kolei w Warszawie wiceburmistrz pan Stehr i przedstawiciel starostwa łódzkiego, pan Jaworski.

Dyrektor kolei pan Paszkiewicz, oświadczył, że przed paru dniami otrzymał plany budowy tej kolei, lecz z przyczyn technicznych nie mógł ich dotychczas przejrzeć.

Pan dyrektor zapewnił również delegację, że część szyn wydana zostanie na kredyt, lecz decyzja zależna jest od ministra kolei.

Następnie delegacja udała się do szefa departamentu ministerstwa kolei pana Mrozowskiego, który obiecał w ciągu pięciu tygodni udzielić Konstąntynowowi koncesji na budowę, przyczem cały materiał kolejowy z wyjątkiem węgla głównego otrzymał magistrat na kredyt długoterminowy wpłacany ratami. (b)

O dymek z papierosa...

powstał zatarg w fabryce Markusa Kona.

W fabryce Markusa Kona przy ul. Łąkowej 5, wynikł bardzo charakterystyczny zatarg między firmą, a robotnikami z powodu... papierosów.

Właściciel firmy nie pozwala robotnikom palić podczas pracy, wówczas, gdy w innych fabrykach jest to dozwolone i robotnikom wolno palić w specjalnie wyznaczonym miejscu.

Ponieważ schwytanym na paleniu robotnikom pan Kon wymawiał pracę, udał się do firmy przedstawiciel związku „Praca“, lecz pan Kon nie chciał z nim konferować, wyznaczając jednego z kierowników, któremu udzielił instrukcji telefonicznej.

Pan Kulczyński oświadczył, że stanowisko firmy jest szkodliwe, gdyż robotnik palić będzie jedynie w ukryciu, wskutek czego może wybuchnąć pożar.

Ponieważ firma nie zmieniła swego stanowiska sprawą tą zajmie się prawdopodobnie inspektor pracy. (b)

Skargi i żale Konstąntynowa.

Pokrzywdzeni płatnicy wyjechali do Warszawy.

Od dłuższego już czasu obywatele Konstąntynowa składali skargi na tamtejsze władze skarbowe, że nie uwzględniają ich krytycznego stanu finansowego. W sprawie tej odbyło się ogólne zebranie płatników na którym obecny był poseł Zerbe poczem postanowiono interwenjować w ministerstwie skarbu.

Ze szczegółowym memorjałem udali się do ministerstwa pp. Spruszyński i Jen de wraz z posłem Zerbem i dyrektorem departamentu podatkowego obiecał po otrzymaniu dokładnej listy pokrzywdzonych płatników wysłać do Konstąntynowa specjalnego inspektora podatkowego. b.

Dobre wyniki regulacji ruchu ulicznego.

Jak wykazuje statystyka ostatniego tygodnia liczba wypadków przejechała zmniejszyła się o 75 proc., a to dzięki wprowadzeniu w życie rozporządzenia o ruchu ulicznym.

Jedynie na krańcach miasta wypadki mają nadal miejsce. (p)

Krwawy dramat pod Zakowicami.

Trup młodego żołnierza z zaciśniętym w ręce browningiem.

Co popchnęło go w objęcia śmierci, wyjaśni śledztwo.

Hiobową wieścią wstrząśnieni zostali mieszkańcy prawie wszystkich letnisk podmiejskich, leżących na linii Łódź — Koluński.

— „Na skraju lasu obok wsi Borowa leży trup żołnierza“.

Natychmiast na miejsce tragicznego wypadku wyruszył współpracownik naszego pisma.

W odległości dwu kilometrów od stacji kolejowej Zakowice, w pobliżu toru kolejowego stoi grupka osób, składająca się przeważnie z letników.

Pośrodku grupki leży na wznak trup żołnierza.

Ubrany jest on w elegancki swiaterczyk mundur: na kołnierzu czerwone patki — odznaka baonu sanitarnego, długie spodnie z podpinkami u dołu; na nogach nowe prawie lakierowane buciki.

Oczy przymrużone, nabrzmiałe siny mi skrzepami krwi. Na prawej skroni niewielka rana, z której ścieka krew.

Na ziemi olbrzymia czerwona kałuża.

W prawej ręce, szeroko odrzuconej od ciała widoczny jest mały belgijski browning.

Nikt z otaczających trupa osób nie wie, kim jest ten martwy żołnierz, wie, kim jest ten martwy żołnierz.

Po kilku minutach nadjeżdża z Łodzi wojskowe auto, wiozące komisję śledczą.

Przyjeżdża na miejsce podpułk. lekarz dr. Mielezko, wojskowy sędzia

śledczy major Masłowski, kilku żandarmerów oraz protokolant.

Lekarz wojskowy jeszcze raz stwierdza zgon oraz głębokość rany, która sięga około 4 centymetrów.

Kilka wstępnych pytań sędziego, rzucanych w stojącą grupkę, nie przynosi nic nowego.

Przystępuję do rewizji ubrania zabitego. W prawej kieszeni munduru znajduje legitymację, wydaną przez 4 baon sanitarny na nazwisko

plutonowego Apolinarego Lasoty.

Podczas dalszych oględzin znajdując urywki listu, w którym jakaś nieznana osoba donosi, że wysłała bieliznę.

W zewnętrznej kieszeni munduru leży fotografia tragicznie zmarłego oraz strzępek innej jakiejś fotografii.

Trupa ułożono na noszach i przeniesiono do samochoodu, którym odwieziono go do kostnicy przy szpitalu garnizonowym w Łodzi.

Chcąc choć w części oświetlić tę

krwawą tajemnicę,

spółpracownik nasz rusza do pobliskich wsi i miejscowości letniskowych, zbierając wszędzie informacje, dotyczące tego pogorobu dramatu.

Jeden z gospodarzy wsi Borowa, niejaki Stasiak mówi:

— Widziałem wczoraj o zmroku, jak ten żołnierz szedł z kobietą.

Coś ze sobą gorączkowo rozprawiali; mówili o jakiejś karuzeli i jakimś sier-

zancie. Szli w kierunku lasu. Potem już ich nie widziałem i dopiero rano ujrzałem leżącego trupa.

Idąc dalej napotykam na drodze strzępy fotografii.

Z drobnych kawałków próbujemy ułożyć całość, lecz udaje się to tylko częściowo.

Wnioskować można, że jest to fotografia kobiety.

lecz rysów rozpoznać niepodobna.

Robotnicy, pracujący przy naprawie toru kolejowego opowiadają, że żołnierza tego widzieli wczoraj

na karuzeli w Zakowicach.

Udajemy się więc tam i stwierdzamy, że byli na karuzeli w niedzielę dwaj wojskowi z niewiastą, lecz ani jeden z nich nie zdradzał najmniejszego objawu zdenerwowania.

Wynikałoby z danych tych, że

Lasota popełnił samobójstwo na tle erotycznym, lecz twierdzenia kolegów zmarłego każą wnioskować coś wręcz odmiennego.

Otoż Lasota miał dług

i w ostatnich czasach znajdował się w ciągłych tarapatkach finansowych i to prawdopodobnie popchnęło go do rozpaczliwego kroku.

Plutonowy Lasota pochodził z Tomaszowa. Urodzony był w roku 1902 w wojsku służył zawodowo.

Władze wojskowe zawiadomiły już o tragicznej śmierci rodziców denata.

Hydra bezrobocia szczyrzy swe kły...

W fabryce I. K. Poznańskiego znów zredukowano pracę.

Administracja zakładów przemysłowych I. K. Poznańskiego podała do wiadomości robotników, że w całej fabryce rozpoczyna się redukcja pracy przyczem tkalnia cienka czynna będzie 3 dni w tygodniu, gruba 4 dni, przedziałnia cienka 4 dni, wykończalnia 4 do 5 dni, mokry bielnik 2 dni, a oddziały pomocnicze 6 dni w tygodniu.

Robotnicy, oświadczyli, że nie zgadzają się na taką redukcję i zawiadomili o tem związek zawodowy „Praca“.

Po otrzymaniu tego zawiadomienia związek wydelegował do fabryki pana Kulczyńskiego, który konferował z dyrektorem firmy, panem Wolczyńskim.

Pan Kulczyński wskazał, że robotnicy wskutek niskich płac podstawowych zarabiają bardzo mało, wobec czego o ile nastąpi wspomniana redukcja, robotnicy nie będą w stanie wyżyć za zarobione pieniądze.

W odpowiedzi pan dyrektor Wolczyński oświadczył, że redukcja jest tylko częściowa wskutek zmiany gatunku towaru z grubego na cienki i stan taki może potrwać najwyżej 4 tygodnie.

Pan Kulczyński również poruszył sprawę krzywdzenia robotników przez

złą produkcję, oraz w sprawie postojów, za co robotnicy nie powinni odpowiadać gdyż często winien jest temu majster, który nie przygotował odpowiednio maszyny, tak samo nie odpowiada robotnik za przerwę w pracy.

W celu dokładnego omówienia tej sprawy wezwał pan Wolczyński dyrektora Flejszera i poszczególnych kierowników oddziałowych na specjalną konferencję.

Po dłuższej naradzie ustalono, że w przyszłości w razie złych suowców lub postojów, sprawa ta będzie dokładnie badana w celu wskazania winnego a robotnikom nie będzie się potraçało, o ile nie będzie to z ich winy.

W końcu pan Kulczyński poruszył sprawę zamkniętej tkalni w której pracowano na 4 krosnach i prosił o uruchomienie jej, gdyż robotnicy ci głodują. Pan Wolczyński, wyjaśnił, że tkalnia jest zamknięta jedynie dlatego, że z powodu kryzysu nie można jej uruchomić, lecz w celu uzyskania większej pożyczki udał się zagranicę pan Landsberg i o ile usiłowania jego uwieńczą zostaną pomyslnym skutkiem, to tkalnia zostanie uruchomiona. b.

Kurator Jarosz przenosi się do Warszawy.

Niema to nic wspólnego z pogłoskami o jego jakoby dymisji.

W dniu dzisiejszym powrócił z Warszawy kurator łódzkiego okręgu szkolnego dr. Jarosz.

Jak się dowiadujemy, dr. Jarosz bał w Warszawie w sprawach służbowych i jednocześnie złożył w ministerstwie oświecenia publicznego prośbę

o przeniesienie go na stanowisko kuratora do Warszawy.

Zapytany przez nas w tej sprawie, dr. Jarosz oświadczył, że oddawna już pragnął pracować w mieście uniwersyteckim ze względu

na swe studia naukowe.

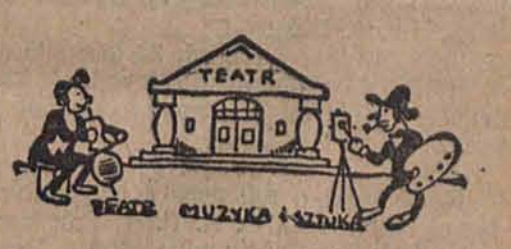
Prośba dr. Jarosza złożona w ministerstwie

niema nic wspólnego z pogłoskami o dymisji i nadużyciach, które niedawno

ukazały się w kilku pismach łódzkich. Podanie kur. Jarosza o translokację do Warszawy będzie najprawdopodobniej przychylnie załatwione, tak że stanowisko kuratora okręgu łódzkiego będzie w najbliższym czasie vacat.

Wyjazd delegacji kupców do Warszawy.

W dniu wczorajszym udała się do Warszawy delegacja stowarzyszenia kupców (Piotrkowska 10) celem wzięcia udziału w komisji dla przywozu towarów.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

Dziś po raz pierwszy świetna farsa J. Feudeau „On poluje“, która grana na wszystkich scenach krajowych i zagranicznych cieszyła się niebywałym wprost powodzeniem. W Łodzi „On poluje“ nie był grany zupełnie. Nic też dziwnego, że zainteresowanie premierą jest wielkie. W dodatku w farsie tej wystąpi w roli głównej p. J. Morska, która sztuką tą pożegna Łódź przenosząc się na stałe do Krakowa. Partnerami uroczej artystki będą pp. Szubert i Debicz.

TEATR POPULARNY w ogródku „Scala“, Cegielniana 16.

Dziś i dni następnych w dalszym ciągu arcyzabawna krotoczwila w 3-ach aktach „Wyrodny ojciec“ w doskonałym wykonaniu całego zespołu. Reżyserował M. Bielecki. Kasa czynna od 12 do 3-ej i od 5-ej do 10 wiecz.

Z MIEJSKIEJ GALERII SZTUKI.

Otwarta niedawno w prawdziwie wielkomięskim stylu wystawa prac prof. W. Wodzinowskiego i B. Rychter-Janowskiej powinna zwrócić uwagę nie tylko znawców i miłośników piękna, lecz również szerszych mas, ze względu na łatwo zrozumiałą treść historyczną największego obrazu, jakiego Łódź dotąd nie oglądała — „Zaduszki na Wawelu“.

Prof. Wodzinowski, znakomity portrecista, wykonał w tych dniach portret p. wiceprezidenta Groszkowskiego, który wkrótce wzbogaci bogatą kolekcję portretów mistrza.

Podziw wzbudzają aplikacje Rychter-Janowskiej, wykonane z subtelnym smakiem i benedyktyńską cierpliwością i pracą.

Do ogółu nauczycielstwa.

OSTRZEŻENIE.

Podaje się do wiadomości zainteresowanych, że obejmowanie posad w **Gimnazjum Realnem — Pomorska 48** jest z punktu widzenia etyki zawodowej niedopuszczalne.

Związek Zawodowy Nauczycieli Żyd. Szkół Średnich w Polsce
ODDZIAŁ W ŁODZI.

PRZEGLĄD SPORTOWY.

Piłka nożna.

Przed meczem Łódź—Warszawa.

Na niedzielny mecz z Warszawą ustalony został następujący skład reprezentacji łódzkiej: Piłc (Ł. T. S. G.), A Kubik (Turyści), Karasiak (W. K. S.), Frydman (Turyści), Wieliszek (Ł. T. S. G.), Wolfangel (Ł. T. S. G.), Durka (Ł. K. S.), Hrebstreich (Ł. T. S. G.), Hoffman (Union), Jańczyk (Ł. K. S.), Cichoci (Ł. K. S.). Zapasowi: S. Kubik i Fischer. (b).

WARTA T. K. S. 3:2 (0:0).

Poznań, 24 sierpnia.

Rozegrane w dniu wczorajszym warszawskie zawody między miejscową Wartą a Toruńskim Klubem Sportowym, przyniosły nieznaczne zwycięstwo gospodarzom 3:2. Zawody skrócono z powodu ulewy, przeszły pod znakiem słabej przewagi Warty, dla której trzy bramki strzelał Staliński. Dla T. K. S. obydwie bramki uzyskał Stogowski.

PIERWSZY MECZ PIŁKI WODNEJ W WARSZAWIE.

Warszawa, 24 sierpnia.

W dniu dzisiejszym odbyły się po raz pierwszy w Warszawie zawody piłki wodnej pomiędzy AZS-em a Makabią. Zwycięstwo odnieśli pierwsi w stosunku 5:1.

WYNIKI ZAGRANICZNE.

Budapeszt, 24 sierpnia

M. T. K. — Rapid (Wiedeń) 3:1. Zawody o puchar UTE. — FTC. 3:1.

Oslo, 24 sierpnia.

Międzynarodowy mecz Szwecja — Norwegia 7:3.

Rzym, 24 sierpnia.

Zawody o mistrzostwo Włoch Bologna — Alba 2:0. Bologna przez swe zwycięstwo uzyskała tytuł mistrza Włoch na r. 1925.

Belgrad, 24 sierpnia.

Półfinał o puchar królewski: Zagrzeb — Belgrad 2:1, Spalato — Sobotica 2:1.

Praga, 24 sierpnia.

Rozgrywki o mistrzostwo ligi zawodowej: Sparta — C. A. F. K. 2:0. Victoria Žižkow — Vrsovice 2:1. Rozgrywki o puchar: Victoria Nusle — Kladno 3:2.

Monachjum, 24 sierpnia

SV. Fuert — Stutgar. Kickers 2:0.

MIĘDZYPANSTWOWE ZAWODY AUSTRIA — WĘGRY.

Wiedeń, 24 sierpnia.

Austrjacki związek piłki nożnej interpelował kilkakrotnie w sprawie terminu zawodów międzynarodowych Austria—Węgry, lecz przez dłuższy przeciąg czasu nie otrzymywał definitywnej odpowiedzi. Obecnie powyższy związek telegraficznie zamówił mecz na 4 października. W Budapeszcie zapanowało jednak z tego powodu wzburzenie, gdyż w tym dniu przypada termin gry z hiszpanami. Wobec powyższego, węgierski kapitan związkowy p. Kiśc zaproponował naznaczenie terminu na dzień 20 września. Jest więcej niż pewne, iż w dniu tym wreszcie odbędzie się spotkanie.

Lekka atletyka.

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE W PRADZE.

Praga, 24 sierpnia.

W odbytych tutaj zawodach lekkoatletycznych, znany lekkoatleta wiedeński Bruhnen w biegu na 5 tys. mtr. osiągnął czas 15 m, 59,8 s. W rzucie oszczepem ustanowił Bruna ze Slavji nowy czeski rekord 60,64 mtr. Drugim był Chmielek (59,52 m.), trzeci ks. Kocan (56,52). W skoku w dal zwyciężył Linka (6,52 m.).

30 KLM. W CZASIE 2 GODZ. 48 MIN.

Chamonix, 24 sierpnia.

W wielkiej próbie klasycznej urządzonej staraniem redakcji „La vie au grand air”, zwyciężył dalekobiegnacz Biorce który przebiegł 30 klm. w czasie 2 godz. 48 min. Drugi był Anaglja, II-ci Simond.

We Włoszech zakończyły się doroczne rozgrywki o mistrzostwo Północy w footballu. Mistrzem zostało miasto Bologna. Nasze zdjęcia przedstawiają: 1) moment z pierwszych chwil meczu; 2) prezes włoskiego związku piłki nożnej dr. Carazzana wygłasza przed meczem przemówienie do graczy; 3) i 4) dwa momenty gry; 5) radość zwycięzców. W otoku głowa dr. Fellsnera, który jest trenerem „Bologna Football Club”.

Kolarstwo.

KOLARSKI BIEG NA PRZELAJ W WARSZAWIE.

Warszawa, 24 sierpnia.

Redakcja dziennika „Rzeczpospolita” urządza tutaj kolarski bieg na przelaj na dystansie 25 klm. na wzór słynnego francuskiego wyścigu Ciclopedestre.

KOLARSKIE MISTRZOSTWA ŚWIATA ZA PROWADZENIEM MOTORÓW

Amsterdam, 24 sierpnia.

Wczorajsze zawody kolarskie o mistrzostwo świata dla zawodowców na dystansie 100 klm. przyniosły zwycięstwo francuzowi Grassin w czasie 1 godz. 20 min. 45 sek.

SZESCIODNIOWE WYŚCIGI KOLARSKIE W BRUKSELLI.

Bruksella, 24 sierpnia.

Rozegrane tutaj powyższe wyścigi z udziałem najwybitniejszych się kolarzy, przyniosły zwycięstwo obsadzie Stolvan Houvaert.

FINAL O DAVIS CUP W GRUPIE AMERYKAŃSKIEJ.

Nowy Jork, 24 sierpnia.

W pierwszym dniu turnieju tenisowego o puchar Davisa (finał w grupie amerykańskiej) prowadzi Australia przed Japonią 2:0. W ostatecznym finale spotka się najprawdopodobniej Australia z Francją.

Automobilizm.

MISTRZOSTWO NIEMIEC W JEZDZIE SAMOCHODOWEJ.

Monachjum, 24 sierpnia.

Mistrzostwo Niemiec w jeździe samochodowej o puchar złoty ofiarowany przez byłego następcę tronu zdobyła obsada akademickiego klubu sportowego z Monachjum.

ORYGINALNY KONKURS ZWIĄZKU AUTOMOBILOWEGO WE FRANCJI.

Paryż, 24 sierpnia.

Związek francuskich klubów samochodowych ogłosił konkurs na budowę I-go samochodu poruszanego jakiegokolwiek związkiem chemicznym, mającym zastąpić benzynę, brak której daje się odczuwać we Francji. I-a nagroda wynosi 250 tys. fr., II-ga 100.000, III-a 30.000.

Czego nie wolno importować?

Dozwolony jest tylko przywóz towarów, nie wymienionych w rozporządzeniach rady ministrów.

Ponieważ rozporządzenia Rady ministrów, dotyczące zakazu przywozu niektórych towarów z zagranicy są bardzo często mylnie interpretowane względnie rozumiane, nie od rzeczy wydaje się nam przedstawić raz jeszcze stan faktyczny.

Otóż rozporządzeniem Rady ministrów z dnia 17 czerwca b.r. (Dz. U.R. P. nr. 61, poz. 430) zakazany został przywóz całego szeregu artykułów, o ile pochodzą i przychodzą z krajów, stosujących u siebie zakaz przywozu towarów pochodzenia polskiego (Rzesza Niemiecka). Poza tem były te artykuły zwalniające od zakazu przywozu przez urzędy celne, na podstawie świadectw pochodzenia, zaopatrzonych w wizę konsularną. Ponowne wyliczenie tych artykułów zajęłoby dużo miejsca, przypominamy je zatem odnośnymi pozycjami taryfy celnej:

Poz.: 6 p. 1, 6 p. 2, również uwaga, 7 p. 1, również uwaga, o ile odnosi się do tego punktu, 7 p. 5 również uwaga, o ile odnosi się do tego punktu, 11, 15, 17, 18, 19, 20, 24 p. 1, 37 p. 1c 37 p. 4b, 55, 56 p. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 57 p. 1, 2, 3, 57 p. 4a, 57 p. 4b., 57 p. 5a, 57 p. 6c, 61 p. 1c, 61 p. c, 61 p. 1d, 61 p. 1e, 61 p. 2 Uwaga 61 p. 1, 61 p. 4 również uwaga I i II, 61 p. I i II, 61 p. 4 również uwaga I i II, 61 p. 5, również uwaga II, 61 p. 6, 76, 88 p. 3, 79 p. 1, Lo 3 p. 3, 120, 150, 151 p. 3 również uwaga, 152 p. 1, 152 p. 2, 152 p. 3, 152 p. 5, 152 p. 6, 152 p. 7 również uwaga I i II, o ile odnoszą się do tego punktu, 153 p. 2, 155 p. 1 również uwaga po pozycjach 155 o ile odnosi się do punktu 1, 156 p. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, również uwaga pod pozycją 156, o ile odnosi się do powyższych punktów 154, 158, 169 p. 7, 173 p. 3, 173 p. 8 również uwaga pod pozycją 173, o ile odnosi się do tego punktu, 173 p. 11 b, 187, 188, 189, 193, 194 p. 1, 194 p. 2, 194 p. 4, 199, 195, 196, 197, 203, 205 również uwaga, 206, 207, 209 również uwagi. Uwagi 4, 5, 6, z uwag ogólnych do poz. 183—209, 210, 211, 214, 215.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1925 r. (Dz. U.R.P. nr. 69 poz. 486) w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów, rozszerzono powyższej przytoczone rozporz. z 17 czerwca 1925 r. w ten sposób, iż rozciągnięto za-

kaz na cały szereg innych artykułów, o ile pochodzą i przychodzą z Rzeszy Niemieckiej. Tu należą pozycje taryfy celnej:

Poz.: 2 p. 1, 2, 26 p. 1, 34 p. 3, 37 p. 1 Lit 37 p. 2a i b, 37 p. 3, 37 p. 4 lit. c, 43 p. 2, 3, 4, 51 p. 6 lit., 62 p. 11, 74 p. 5 lit. a i b., 74p. 6lit. a i b., 75, 77, 78, 79 p. 1, 79 p. 2, 87 p. 1 lit. a i b., 88 p. 1, 2, 4, 101 105 p. 7, 108 p. 5, 108 p. 6, 112, p. 7, 112, p. 23, 117 p. 9b 130, 137 p. 5, 149 p. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 153 p. 1, 153 p. 3, 153 p. 4, 6, 157, 159, p. 2, 167 p. 21, 167 p. 27, p. 29, 168 p. 1 i 2, 169 p. 9b, 171, p. 1, 2, 3, 4, 6, 212, 216.

Jeśli towary powyższe przychodziły i pochodzą z Rzeszy Niemieckiej mogły być zwalniające od zakazu przywozu przez urzędy celne do 15 sierpnia br., na podstawie jakiegokolwiek dokumentu stwierdzającego ich pochodzenie.

Obecnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1925 r. (Dz. U.R. P. nr. 80 poz. 553) został przywóz powyższej przez nas wyszczególnionych artykułów zupełnie zabroniony. O ile towary powyższe przychodzą i pochodzą z Rzeszy Niemieckiej mogą być dopuszczone do przywozu na podstawie pozwoleń przywozowych, wystawionych przez ministerstwo przemysłu i handlu.

Jak z powyższego zatem wynika zakazany jest import tylko niektórych towarów i to bezwzględnie z Rzeszy Niemieckiej, Import towarów nie wyspecyfikowanych w przytoczonych powyżej rozporządzeniach Rady ministrów jest dozwolony (bez wszelakich pozwoleń) nawet z Rzeszy Niemieckiej.

M.

Dlaczego sprowadzamy bawełnę nie przez Gdańsk a Breme?

Za dostawę cif Gdańsk dostawcy amerykańscy żądają ceny o 25 punktów wyższej, aniżeli cifa Brema, co stanowi różnicę w cenie samej tylko bawełny — 62,50 dolarów na jednym wagonie. Przeladunek w Bremie kosztuje około 20 dolarów od wagonu, w gdańsku zaś 67 dolarów (!)

Ta wielka różnica znajduje wyraz przy sprzedażach franco wagon Gdańsk przy których dostawcy żądają ceny o pół centa wyższej za funt angielski, aniżeli przy dostawie franco wagon Brema Przy całym wagonie zatem różnica wynosiłaby 125 dolarów.

Różnica w cenie bawełny przy dostawie cifa Gdańsk tłumaczy się brakiem stałej regularnej komunikacji dla pełnych ładunków okrętowych.

Pozatem duże znaczenie ma również i ta okoliczność, że Gdańsk nie posiada tych wszystkich urządzeń technicznych, jakie niezbędne są dla szybkiej odprawy transportów bawełny, sprawdzenia wagi, ustalenia uszkodzeń stwierdzenia nadmiaru wilgoci i t. p.

Wymaga to organizacji bardzo zawilej którą rozporządza Brema ze względu na bardzo znaczny i regularny dopływ ładunków z bawełną.

Niestety jednak trudność korzystania z Gdańska dotyczy nie tylko samej bawełny, bo i przy innych posyłkach, zwłaszcza drobnicowych, naprzykład przy sprwadaniu części maszyn, różnica w koszcie jest nad wszelką miarę wygórowana. Tak więc odprawa przesyłki drobnicowej wagi brutto 100 kg. kosztuje w Hamburgu marek niemieckich 2,50, w Gdańsku zaś dochodzi do 30,00

Mniemanie, jakoby z powodu sprwadania bawełny przez Bramę ponosiła straty kolej polska, nie wytrzymuje krytyki, gdyż przestrzeń z Leszna do Łodzi bardzo nieznacznie tylko różni się od przestrzeni z Gdańska. Ze zaś przewóz

z Gdańska korzysta z taryfy wyjątkowej to różnica dochodu kolej za przewóz spada niemal do zera.

Jest oczywiście, że przemysłowcy kierują się przy zakupach bawełny wyłącznie tylko względami obciążenia surowca możliwie jaknajmniejszym ciężarem kosztów i że jest dla nich momentem decydującym.

GIEŁDY.

Dolar niżkowo.

W dniu wczorajszym nastąpiło znaczne polepszenie sytuacji w porównaniu do ostatnich dni ubiegłego tygodnia, kiedy rynek był w najwyższym stopniu podniecenia. Wskutek tego popyt wzrastał z godziny na godzinę, co oczywiście miało katastrofalny wpływ na kształtowanie się kursu.

Tymczasem w dniu wczorajszym sytuacja się zmieniła. Podaż znacznie przewyższała popyt i na rynku znajdował się materiał w bardzo znacznych ilościach.

Kursy warszawskie zrównały się z łódzkimi i w żądaniu wynosiły 6.55 podczas gdy w płaceniu — 6.50.

Można powiedzieć, że w dniu wczorajszym nastąpiło pewne załamanie się trwającej od kilku dni tendencji wzrostowej i jakkolwiek nie znalazło to wydatnego odbicia w wysokości kursu, tem nie mniej zanikł nastrój wybitnie wzrostowy, jaki charakteryzował ostatni tydzień.

Mówi się o tem, iż zapotrzebowanie ze strony importerów zmniejsza się coraz bardziej i natężenie jego będzie w dalszym ciągu małe.

GOTÓWKA.

Dolary 5.185

CZEKI.

Londyn 25.31 i pół
Nowy Jork 5.185
Paryż 24.52 i pół
Szwajcaria 101.05
Włochy 19.25

Zaległości

podatkowe należy uiszczyć przed dn. 31 sierpnia,

wówczas kara za zwłokę wynosi tylko 1 proc., zamiast 4 proc. miesięcznie.

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA

MARJI WESOŁKÓWNY

ul. Piotrkowska 84

przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 7 i gruntownie przysposabia do szkół średnich. Przy szkole Zakład Freblowski dla dzieci od lat 4. 550-2

Zapisy, informacje od 10—12 i od 4—6.

Dziś i dni następnych!

SESSUE HAYAKAWA, MIA MARA

w wielkim 12 akt. programie p. t.: **Tajemnica czarnej róży** dramat z życia japońsk. w 6 akt.

URWIS-DZIEWCZYNA Komedja obyczajowa w 6-ciu aktach. — —

Orkiestra pod kier. A. Czudnowskiego.

Początek o g. 4-ej ostatni seans o 10-ej.

Dyrekcja 8-10 klas. Gimnazjum Realnego Żeńskiego

Eugenji Krygierowej

Piotrkowska № 157.

komunikuje, że pierwsze cztery klasy w roku szkolnym 1925-26 zostają przekształcone na gimnazjum humanistyczne. Przekształcenie dalszych klas odbywa się stopniowo.

Oplata szkolna niższa.

Dla abiturientek szkół powszechnych i córek urzędników specjalne ulgi w opłacie szkolnej.

Początek lekcji 1-go września.

Egzaminy wstępne dnia 2-go września.

UWAGA: Absolwentki 7 oddziałów szkoły powszechnej przyjmowane do klasy czwartej, a sześciu oddziałów do klasy trzeciej bez egzaminu.

Kancelaria czynna codziennie od 11 do 1 i pół.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DO WZOROWEGO

Kompletu freblowskiego

z gimnastyką rytmiczną i początkowem nauucaniem przyjmę kilkoro dzieci od 4—6 lat.

Andrzeja 7 m. 8.

ZOFIA NEUGOLDBERG

od 12—2 i 5—7 p.p.

Kursy Handlowe I. Mantinbanda

w Łodzi, Przejazd 12.

Wykłady na kursach rocznych i półrocznych rozpoczną się 1 września r. b. o godz. 7 wieczór.

Na kursach wykładane będą następujące przedmioty: księgowość pojedyncza, podwójna i amerykańska, arytmetyka handlowa, korespondencja polska i amerykańska, nauka o handlu i prawoznawstwo, ekonomja polityczna, stenografia polska i niemiecka, kaligrafja i nauka pisanja na maszynie z dokładnem objaśnieniem konstrukcji.

Na życzenie ogółu niezależnie od tego w kompletach oddzielnych wprowadzona zostaje znowu gruntowna nauka języków: polskiego, francuskiego, angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego, wszystko systemem Berlitta wykładanych.

Dla uprzyęstnienia szerszej publiczności możliwości korzystania z kursów ze względu na stagnację opłata na kursach rocznych zostaje niższa.

Zapisy przyjmuje i bliższych informacji udziela codziennie prócz świąt Kancelaria Kursów (Przejazd 12) w godzinach od 10—1 i od 4—8 w.

Kierownik kursów I. MANTINBAND.

Dyrekcja 8-kl. gimnazjum żeńskiego humanistycznego

E. Jaszunskiej-Zeligmanowej

POLUDNIOWA 18.

podaje do wiadomości, że zgłoszenia nowowstępujących uczenic przyjmuje kancelaria codziennie od godz. 11—1 i od 5—7 pp.

UWAGA: Wpis niższy.

Egzaminy wstępne sposobem lekcyjnym. Od kl. V jez. angielski (fakultatywnie).

Lekcje rozpoczną się 1-go września o godz. 9 rano.

8-10 klasowe Gimnazjum Humanistyczne

J. Majchrzakówny i A. Koziolkiewicz-Skrzypkowskiej (dawniej St. Rajskiej) ul. Sienkiewicza 37.

Egzaminy wstępne dn. 1 i 2 września o godzinie 9-ej rano. Lekcje rozpoczną się dnia 3-go września.

Zapisy uczenie przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od 9-ej do 12-ej. Dla uczenie słabszych z polskiego i łaciny 342-8

Dyrektorka: A. Koziolkiewicz-Skrzypkowska

Moja droga

prowadź do firmy Szmehel i Rozner, Piotrkowska 100 lub 160 tam teraz najtaniej zakupić można jesienną garderobę gdyż firma ta zakupiła towary przed podskoczeniem cen i sprzedaje tanio:

Kotikowe i pluszowe palta ostatniej mody.
Jesienki męskie i garnitunki dla chłopców.

Nie zwlekaj

8345

Gospodarka do sprzedania

Dom i obory murowane, stodoły drewniane, pokryte nową papą, 30 mórg gruntu, 3 morgi łąki, 4 konie, 6 krów i rozmaite maszyny. Wieś kościelna 5 min. od szosy. Cena 40,000 zł. Oferty pod „L. I. K.” 548-3

LOKOMOBILA

o sile 35-40 PH w dobrym stanie
POSZUKIWANA.
Informacje proszę kierować tel. № 646. 8556-3

Polonistka

wykwalifikowana, dr. filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego poszukuje lekcji literatury lub języka polskiego w szkole średniej. Oferty sub. „Polonistka” w administracji „Il. Republiki”. 8547

!! Nowość w Łodzi !!

Dla urzędniczek ulga w pracowni kapeluszy damskich REBEKI KRONEBERG
przyjmuje obstalunki podług ostatnich modeli. 2 wejście, 2 piętro KILINSKIEGO 89.

DOBRA KSIĄŻKA

jest najlepszym przyjacielem każdego człowieka.
Wielki wybór dobrych książek poleca

Wypożyczalnia Książek

w językach: polskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim
ALFREDA STRAUCHA.
ul. Prez. Narutowicza 14.
Abonament miesięczny 2 złote
wynosi tylko

Podania, Rekursy

porady prawne, sprawy hipoteczne załatwia
Biuro „ADMINISTRATOR”
Piotrkowska 20, tel. 28-08.

MATKI pamiętajcie, że jedynym skutecznym dla dzieci jest tylko
Puder, Mydło, Krem
Bèbè Szofmana
pierwszego wynalazcy. Inne są naśladownictwem. 7667-4

Okazyjnie.

do wydzierżawienia lub sprzedaży z powodu wyjazdu tkalnia z 32 maszynami, pełny komplet, na dobrych warunkach. Oferty sub. „A.S.” do Adm. n. pisma.

KLINIKA

Tel. 13-57. 10 OGRODOWA 10 Tel. 13-57.
Położniczo-Ginekologiczna. Chirurgiczna
Dr. med. Szarlota Eigerowa Dr. med. Michał Kantor
Dr. med. Reitter-Kurjańska
Dr. med. Juliusz Baum

AMBULATORIUM

Dr. Reitter-Kurjańska — choroby kobiece 11-12
Dr. med. Szarlota Eigerowa 12,30-1,30
Dr. med. Juliusz Baum 2-3
Poród normalny, pod obserw. lekarską i 10-dniowy pobyt na kl. I-ej 300 zł.
Informacje od 5-ej do 7-ej.

Kursy Dokształcające w zakresie 8 kl. Szkoły Średniej

przy

P. O. W.

w Łodzi

Piotrkowska 115

Kancelaria kursów przyjmuje zapisy codziennie w godz. 5 i pół-7 i pół wiecz

O rozpoczęciu roku szkolnego nastąpi osobne zawiadomienie.
Kurs klasy trwa 5 mies. Klasa 8-10 miesięcy.

Zarząd Kursów.

Dyrekcja

8-10 kl. Męskiego Gimnazjum HUMANISTYCZNEGO „Bet-Ulfana” w Łodzi.

ul. Cegielińska 60
podaje niniejszem do wiadomości, że zgłoszenia nowopostępujących uczniów do wszystkich klas przyjmuje kancelaria codziennie od godz. 10 do 1 po poł. Egzamin wstępny rozpocznie się dn. 30 sierpnia b. r.
Uwaga: Dla pilnych a niezamożnych uczniów ulgi w opłacie szkolnej. 8443-3

GIMNAZJUM REALNE

T-wa Szerzenia Oświaty Wśród Żydów
Pomorska 48. Tel. 6-64.

Pierwsze sześć klas mają program gimn humanistycznego. Abiturjenci szkół powszechnych przyjmowani są do klasy 4-ej bez egzaminów.
Czesne niższe.
Zapis kandydatów codz. od g. 9-ej do 1-ej po poł. Początek egzaminów i zajęć 1-go września r. b. o godzinie 9-ej rano.

Szkoła freblowska
M. ROZENTALOWNY
Pańska 9.

Przyjmuje dzieci od lat 4-7. Zapisy od 1-go września od 11-1 przed poł. i od 4-6 po poł.

Z prawami publiczności
8-10 kl. Gimnazjum Humanistyczne Żeńskie

„Wiedza”

Wschodnia 62.

Zapisy kandydatek na rok szk. 1925-6 przyjmuje sekretariat codziennie od 10-1 i od 4-6. Egzamin wstępny do wszystkich klas rozpoczyna się w dniu 1-ym września.
Dyrektor (—) B. Judelewicz.

Dr. med. BRAUN

Poludniowa Nr. 23
telef. 40-26.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa). Przyjmuje od 8 do 9,30 od 4 i pół do 8 w

Dr. Lagunowski
Gdańska 42.
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 12-2 do 2 i 5-8.

Dr. med. L. Prybyłowski
Choroby skórne, włośni, weneryczne i moczopłciowe (leczenie światłem Lampa kwarcowa i promieniami Röntgena).
Zawadzka № 1
Telefon Nr. 25-38
Przyjmuje od 9-2 i od 5-8
Dla pań od 4-5

Dr. med. S. KANTOR
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włośni. Gabinet Röntgena i światło-leczniczy ul. Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej
Tel. 29-45.
Przyjmuje: od 8-2 i 6-8. Dla pań oddzielna poczekalnia od 5-6 pp.

Dr. med. M. Maślanka
Choroby nerwowe i umysłowe.
PIDTRKOWSKA 120

powrócił.
Godziny przyjęć od 3-5.

Zdolny SZOFER
z dobrymi świadectwami poszukiwany.
L. Plihal i S-ka
Łódź-Karolew 10

SAMOCHÓD

do sprzedania
marki „Benz”
6-osobowy.
Wiadomość:
Aleksandrowska 121
miesz. 4 536

Do wynajęcia
od gospodarza 1 frontowy pokój o 2 oknach i przedpokój frontowe wejście na 1 piętrze tylko na biuro. przy ulicy Nawrot od ul. Sienkiewicza do Piotrkowskiej, wiadomość u Fiksa Zielona 17 od godz. 1-2 w południe. 435-3

Samochód 6-osobowy w dobrym stanie do sprzedania
za az
Wiadomość: ul. Złotnicka № 97 m. № 6. Kirsz. 565-3

Oddam umeblowany pokój

dwum uczniom lub uczniom z całodziennym utrzymaniem. Pomoc w nauce, pianino, Nowo-Cegielińska 24 mieszkanie 29. 540-2

POKOJE umeblowane poszukuje adres: Biuro „RUCH” Piotrkowska 38

LOKALE mieszkanie poszukuje adres: Biuro „RUCH” Piotrkowska 38

Poszukuję panny do dwójki dzieci Oferty z podaniem warunkami złożyć w firmie Em. Szmehel Piotrkowska № 98. 803

DIWAN PERSKI 240x160 okazyjnie do sprzedania Dzielna 18, sklep.

Poszukuję

2 pokoje umeblowane, ewentualnie jeden duży z obiadem przy rodzinie między ul. Nawrot i Górnym Ryakiem Oferty sub. „L. E.” do adm. „Il. Republiki”. 28-3

Mała inteligentna izraelska rodzina przyjmie na mieszkanie z utrzymaniem ucznia. Dobra opieka. Oferty sub. „Opiekun” 28-3

Inteligentna rodzina w Warszawie przyjmie 2 osoby z całodziennym utrzymaniem. Ceny przystępne. Wiadomość w Łodzi Piotrkowska № 58 m. 3. Od 3-5. 537

Poszukuję pokoju bez mebli. Oferty sub. „Najchętniej od gospodarza”. 544

Na stację przyjmie 1 chłopek Rodzina inteligentna, opieka troskliwa. Blizsze wiadomości Łódź, Pomorska 6, Ludzki oficyjna II p. 543-2

Inteligentna panna poszukuje pomieszczenia w mieście przy rodzinie za dobrem wynagrodzeniem. Oferty do „Il. Republiki” sub. „Spokojna”. 541

Przyjmie 3 pensjonarki na stację z całodziennym utrzymaniem Cegielińska 17 m. 14. 82-3

Ważna inteligentna izraelska rodzina przyjmie na mieszkanie z utrzymaniem ucznia. Dobra opieka. Oferty sub. „Opiekun” 28-3

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż

OKAZJA! Samochód 4 osobowy do sprzedania za 1200.— zł. Wiadomość ul. Kilińskie-go 115, u dozorczy. 8523

Okazyjnie do sprzedania 2 łóżka z materacami i garderobą lub komplet sypialni. Narutowicza 47, m. 16 od 3 do 6 pp. 564

Posady

Poszukuje pań izraelski do wychowania dwójki dzieci jednocześnie zajmowania się gospodarstwem. Oferty składać Lipman. Poludniowa 80, fabryka pończoch. 458-3

Poszukuję posady sprzedawcy obywatela na rynku w branz kolonijalnej. „Inteligentny”. 13-3

Dobra krawcowa znająca krój szyja poszukuje pracy wykonywa wszelkie roboty. Zgłoszenia pod adr. ul. Narutowicza 32 sklep materiałów piśmiennych. 8411-3

Zastępca kierownika biura, inteligentny z kaucją potrzebny. Oferty pod „L. K.” do „Il. Republiki”. 565

Inteligentna panna pragnie przyjąć posadę towarzyszący podróży lub wychowawczyni na wyjazd znajomości języków: polski, franc., niem. i rosyjski. Łaskawe oferty pod „Inteligentna”. 545

Potrzebny podrezeźnik do szewca. Zawadzka 26 46-3

Lokale

Inteligentna rodzina w Warszawie przyjmie 2 osoby z całodziennym utrzymaniem. Ceny przystępne. Wiadomość w Łodzi Piotrkowska № 58 m. 3. Od 3-5. 537

Poszukuję pokoju bez mebli. Oferty sub. „Najchętniej od gospodarza”. 544

Na stację przyjmie 1 chłopek Rodzina inteligentna, opieka troskliwa. Blizsze wiadomości Łódź, Pomorska 6, Ludzki oficyjna II p. 543-2

Inteligentna panna poszukuje pomieszczenia w mieście przy rodzinie za dobrem wynagrodzeniem. Oferty do „Il. Republiki” sub. „Spokojna”. 541

Przyjmie 3 pensjonarki na stację z całodziennym utrzymaniem Cegielińska 17 m. 14. 82-3

Ważna inteligentna izraelska rodzina przyjmie na mieszkanie z utrzymaniem ucznia. Dobra opieka. Oferty sub. „Opiekun” 28-3

Inteligentna panna pragnie przyjąć posadę towarzyszący podróży lub wychowawczyni na wyjazd znajomości języków: polski, franc., niem. i rosyjski. Łaskawe oferty pod „Inteligentna”. 545

Nauka i wychowanie

piękny pokój w śródmieściu kompletnie urządzony wraz z meblami za raz do sprzedania. Oferty do adm. dla „W. K.” 22-2

Do wynajęcia 2 oddzielne pokoje z utrzymaniem lub bez Oddzielne wejście. Nawrot 7, m. 13. 8370-3

W Warszawie pokój stonowany dla jednej lub dwu osób z utrzymaniem przy rodzinie inteligentnej do wynajęcia. Telefon, pianino, ewentualnie konwersacja francuska. Oferty kierować: Biuro Ogłoszeń Freida, Warszawa, Rymarska 8, sub. „Centrum miasta”. 542

Mieszkania, pokoje pojedyncze, sklepy, poszukuje się natychmiast „Ogniw” Sienkiewicza 67. Płaci się gotówką

Pokoju umeblowanego, wejście wprost ze schodów poszukuje. Oferty sub. „Poom”. 570

Rozmaite

Blondynka* prosi o odwołanie Amerykanina o zwrot fotografii ewentualnie o odpowiedź. Zaadresować proszę: „Blondynka” do adm. „Il. Republiki”. 571

Dwaj młodzi rutenowani agenci handlowi odwiedzający majątki ziemskie, młyny, tartaki gorzelnie i t. d. poszukują do sprzedawczych w zakresie branz powyższej. Łaskawe zgłoszenia do „Il. Republiki” sub. „Dobre rezultaty”. 12-16

Zawiadamiam Szanowna klientele, iż wróciłem z Paryża, z najnowszymi modelami i przyjmuję już robotę. Z poważaniem I. Golokopf, Cegielińska 15, tel. 13-52 552-2

Na obiady domowe przyjmuję dwie osoby, Karola 20 m. 5 555

Przyjmie uczenie na naukę roboty dywanów ręcznych. Karola 20 m. 5. 554

Choroby serca, prze wodu pokarmowego, nerwów, cukrzyca, artretyzm: asima Lecznica „Salus” Kraków, Szujskiego № 11. 341-10

Do spółki poważnej (chrześc.) zawsze pewnego zarobku poszukuje się kapi talistów. Oferty adresować do p. Moskowiaka, Piotrkowska 61, dla p. F.

Zgubiłem książkę wojskową wraz z wekslem na sumę 150 zł. pl. 15. IX wyszła A. Klajn z awersu D Sko-woński. Sz. znawierzeństwo. Do-owiedzieć się można zwrot Dawid Sko-woński, Zawadzka borska 33. 488-3-83

Zgubiłem książkę wojskową wraz z wekslem na sumę 150 zł. pl. 15. IX wyszła A. Klajn z awersu D Sko-woński. Sz. znawierzeństwo. Do-owiedzieć się można zwrot Dawid Sko-woński, Zawadzka borska 33. 488-3-83

Zgubiłem książkę wojskową wraz z wekslem na sumę 150 zł. pl. 15. IX wyszła A. Klajn z awersu D Sko-woński. Sz. znawierzeństwo. Do-owiedzieć się można zwrot Dawid Sko-woński, Zawadzka borska 33. 488-3-83

Nauka i wychowanie

Angielskiego poje- dynczo i zbioro- wo oraz literatury konwersacji kores-pondencji prywat-nej i handlowej u- dzielam. Wykonie- nie tłumaczeń i korespondencji, Ce- gielińska 66, m. 26

Pierwszorządny po- lonista prof. gimn- przyjmie lekcje li- ter. polskiej z za- kresu wyższych klas szkoły średniej. Wiadomość: „H. W. 100” adm. „Il. Re- publiki”. 407

English teacher gi- ves English les- sons. Apply to „English teacher” Republika

Hebrajskiego, an- gielskiego, arab- skiego, francuskiego, niemieckiego, udzie- lają pedagogowie. Warszawski, Ka- mienna 15. 573

W 30 lekcjach pod gwarancją wy- kluczając wszel- kie ryzyko, wyucz- praktycznie na sa- modzielnego buch- lera-bilansistę (ke) b- rzeczoznawca z wy- szszym wykształce- niem. Nesamo- dzielnym, instrukcje w sprawach buchal- teryjnych, bilanso- wych i rewizyjnych. Informacje: 6-8 w. Piotrkowska 183.

Hebrajskiego, an- gielskiego, arab- skiego, francuskiego, niemieckiego udzie- lają pedagogowie. Warszawski, Ka- mienna 15. 8392-4

Zagubione dokumenty

Zagubione w Chol- nych róg Henry- ka i Bankowej 2 książeczki wojsko- we i wojskowa inwalidzka z foto- grafją na imię Wi- dysława Włodar- skiego wydane w P. K. U. Łódź, Piotrkowska № 187, zegarek nylkowy, deklaracja inwalidz- ka i 10 stron do skrzypiec. Znalazę upraszam o zwrot Ruda Pabjanika ul. Górna. 549

Zawiadomienie. U- nieważniam zgub- ione weksle w Pe- liksie dn. 23-VIII r. b. na sumę 1.35 wystawcy J. Gare- dywanów ręcznych, Karola 20 m. 5. 554

Choroby serca, prze wodu pokarmowego, nerwów, cukrzyca, artretyzm: asima Lecznica „Salus” Kraków, Szujskiego № 11. 341-10

Do spółki poważnej (chrześc.) zawsze pewnego zarobku poszukuje się kapi talistów. Oferty adresować do p. Moskowiaka, Piotrkowska 61, dla p. F.

Zgubiłem książkę wojskową wraz z wekslem na sumę 150 zł. pl. 15. IX wyszła A. Klajn z awersu D Sko-woński. Sz. znawierzeństwo. Do-owiedzieć się można zwrot Dawid Sko-woński, Zawadzka borska 33. 488-3-83

Zgubiłem książkę wojskową wraz z wekslem na sumę 150 zł. pl. 15. IX wyszła A. Klajn z awersu D Sko-woński. Sz. znawierzeństwo. Do-owiedzieć się można zwrot Dawid Sko-woński, Zawadzka borska 33. 488-3-83

Zgubiłem książkę wojskową wraz z wekslem na sumę 150 zł. pl. 15. IX wyszła A. Klajn z awersu D Sko-woński. Sz. znawierzeństwo. Do-owiedzieć się można zwrot Dawid Sko-woński, Zawadzka borska 33. 488-3-83

Zgubiłem książkę wojskową wraz z wekslem na sumę 150 zł. pl. 15. IX wyszła A. Klajn z awersu D Sko-woński. Sz. znawierzeństwo. Do-owiedzieć się można zwrot Dawid Sko-woński, Zawadzka borska 33. 488-3-83

Zgubiłem książkę wojskową wraz z wekslem na sumę 150 zł. pl. 15. IX wyszła A. Klajn z awersu D Sko-woński. Sz. znawierzeństwo. Do-owiedzieć się można zwrot Dawid Sko-woński, Zawadzka borska 33. 488-3-83

Prenumerata „Ilustrowanej Republiki” wraz z ilustr. dodatkiem niedzielnym „Nowa Panorama” w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zamiętcowa 5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicą 7 zł. 20 miesięczn. Odnoszenie do domu 30 groszy miesięcznie drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada Drużna 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.

Wydawca: Dr. Leszek Kirkiel. Redaktor: Wacław Smółski. Czciońkami wydawnictwa „Republika” sp. z ogr. odp. Piotrkowska 49 i 15.